

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

IČ: 68081758

Sídlo: Čechyňská 363/19, 602 00 Brno

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2017

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 28. 5. 2018

Radou pracoviště schválena dne: 12. 6. 2018

V Brně dne 23.5. 2018

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Pověřen vedením od:

Ředitel pracoviště: **doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.**

jmenován s účinností od : **1. června 2012**

Rada pracoviště zvolena dne 12. prosince 2011 ve složení:

předseda: **doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)**

místopředseda: **Mgr. Balázs Komoróczy, Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)**

členové:

Mgr. Martin Novák, Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.)

doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc. (Moravské zemské muzeum Brno)

Dozorčí rada jmenována dne 1. května 2012 ve složení:

předseda: prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc. (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., Centrum medievistických studií, Praha)

místopředseda: prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

členové:

doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc. (Archeologický ústav SAV, Nitra)

prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc. (Archeologický ústav SAV, Nitra)

doc. PhDr. Radomír Viček, CSc. (Historický ústav AV ČR, v. v. i.)

b) Změny ve složení orgánů:

S účinností od 1. června 2017 byl ředitelem ústavu jmenován PhDr. Lumír Poláček, CSc.

S účinností od 1. května 2017 byla jmenována nová Dozorčí rada ve složení:

předseda: Ing. Petr Bobák, CSc. (Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i.)

místopředseda: PhDr. Jiří Doležel (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

členové:

doc. Ing. Dalibor Janouš, CSc. (CzechGlobe - Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.)

PhDr. Dalibor Prix, CSc. (Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.)

doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc. (Archeologický ústav SAV, Nitra)

prof. PhDr. Martin Wihoda, Ph.D. (Historický ústav FF MU Brno)

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Ředitel pracoviště v období 1. ledna – 31. května 2017, doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc., kromě průběžných aktivit v řízení výzkumných i provozních úkolů ústavu organizačně zajišťoval obměnu vedoucích složek ústavu, zvl. přípravu a realizaci výběrového řízení pro obsazení funkce ředitele ústavu na období 2017–2022 a jmenování nové Dozorčí rady pracoviště na léta 2017–2022. Stejně tak zabezpečoval vlastní převzetí funkce ředitele. Nový ředitel pracoviště, PhDr. Lumír Poláček, CSc., jmenovaný s účinností od 1. června 2017 na funkční období do 31. května 2022, pak provedl určité změny v organizační struktuře ústavu a jeho personálním složení, pozornost věnoval rovněž možnému zapojení pracoviště do širších mezinárodních projektů.

Kontinuálně vedení ústavu řídilo závěrečné výzkumné práce v rámci posledního roku řešení programu výzkumné činnosti ústavu na léta 2012–2017, zajišťovalo kooperaci jednotlivých složek pracoviště při vědeckých, prezentačních i popularizačních aktivitách, koordinovalo či přímo vedlo jednotlivé vědecké projekty a zabezpečovalo příslušné publikační výstupy. Stejně tak řídilo investiční akce, potřebné pro realizaci základního výzkumu, zejména dostavbu budovy ústředního pracoviště ústavu na lokalitě Brno – Čechyňská 363/19 o nové prostory laboratoří, pracoven, garáží a společného vybavení.

Rada pracoviště:

Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., jednala roku 2017 ve dvou řádných zasedáních, 20. dubna a 4. října 2017. Dále proběhla čtyři hlasování per rollam.

Rada pracoviště zejména v souladu s § 3, odst. 1 Pravidel pro obsazování funkcí ředitelů pracovišť Akademie věd České republiky jmenovala příslušné členy Výběrové komise pro obsazení funkce ředitele Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Na svém zasedání 20. dubna 2017 pak v souladu s § 18, odst. 2, písm. h) zákona č. 341/2005 Sb. o veřejných výzkumných institucích v platném znění a článkem č. 11, písm. h) Přílohy Stanov Akademie věd České republiky na základě výsledků vyhlášeného výběrového řízení projednala a v tajném hlasování

navrhla předsedkyni Akademie věd České republiky jmenování vybraného uchazeče ředitelem pracoviště.

Dále se Rada pracoviště zabývala organizačními a personálními změnami ve struktuře ústavu v rámci jeho výzkumné koncepce, analýzou výsledků vnějšího hodnocení práce instituce a postavením některých rozsáhlých projektů, stejně jako praktickými problémy jednotlivých investičních akcí (přístavba budovy centrálního pracoviště na Čechyňské ulici, návštěvnické centrum Mušov, objekt „Jihokovu“ v Dolních Věstonicích).

Rada ústavu zhodnotila rovněž tři předložené návrhy projektů připravených pracovníky instituce pro Grantovou agenturu ČR. Projednána a schválena byla účetní uzávěrka za rok 2016, včetně nákladů a výnosů za rok 2016, stejně jako rozpočet pracoviště na rok 2017, včetně střednědobého výhledu rozpočtu na léta 2018–2019, a dále Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ústavu za rok 2016.

Dozorčí rada:

V roce 2017 jednala Rada na dvou řádných zasedáních, dne 3. dubna 2017 (21. zasedání) a 4. prosince 2017 (22. zasedání). Další aktuální problémy byly operativně projednány formou usnesení schválených Radou per rollam (hlasování č. 43–45, realizovaná per rollam k 31. květnu, 9. červnu a 28. červnu 2017).

Projednávány byly jak standardní provozní záležitosti v kompetenci Rady, tak aktuality související s rozšířením materiální základny ústavu i některými jeho vědecko-edukativními projekty. Jednalo se zvláště o realizaci nádvorní přístavby objektu ústředního pracoviště ARÚB v Brně, ul. Čechyňská č. p. 363/19, a zamýšlenou výstavbu návštěvnického centra „Mušov – brána do římské říše“ (expoziční areál seznamující s ústavními výzkumy). Dalším segmentem projednávaných problémů byly koncepční a organizační změny provedené v souvislosti s nástupem nového vedení ústavu, vypsání a připravovaná výběrová řízení na místa vysokoškolsky vzdělaných pracovníků výzkumných útvarů ARÚB, účast pracoviště v grantových projektech a další otázky výzkumné činnosti pracoviště.

Rada projednala a vydala usnesení k udělení předchozího písemného souhlasu dle ustanovení § 19, odst. 1, písmeno b) zákona č. 341/2005 Sb. o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, k záměrům ARÚB v následujících záležitostech:

- uzavřít jako kupující s dosavadními vlastníky jako prodávajícími Kupní smlouvu o prodeji nemovitých věcí a Smlouvu o úschově finančních prostředků a listin ve věci koupě pozemku par. č. 3163/408 v k. ú. Mušov, obec Pasohlávky za podmínek obsažených v návrzích příslušných smluv (hlasování č. 43, realizované per rollam k 31. květnu 2017).

- uzavřít jako kupující s dosavadními vlastníky jako prodávajícími Kupní smlouvu o prodeji nemovitých věcí a Smlouvu o úschově finančních prostředků a listin ve věci koupě pozemků par. č. 3163/406, 3163/407 a

3163/408 v k. ú. Mušov, obec Pasohlávky za podmínek obsažených v návrzích příslušných smluv (hlasování č. 44, realizované per rollam k 9. červnu 2017).

Dozorčí rada dále:

- projednala a vyjádřila se k návrhu Výroční zprávy ústavu za rok 2016 (hlasování per rollam č. 45, realizované k 28. červnu 2017);

- projednala a schválila příslušná stanoviska Rady, zapracovaná do textu Výroční zprávy pracoviště za rok 2016 dle § 19, odst. 1 b) a i) a dále odst. 3 zákona č. 341/2005 Sb. (hlasování per rollam č. 45, realizované k 28. červnu 2017);

- projednala a vyjádřila se k hospodářskému výsledku ústavu za rok 2016 a k jeho rozdělení, včetně příslušné účetní závěrky a Zprávy nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. prosinci 2016, spolu s příslušným dopisem auditora, a vzala na vědomí účetní závěrku i zprávu nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. prosinci 2016, včetně příslušného znění uděleného výroku auditora;

- projednala a schválila konečnou podobu Zprávy o činnosti Rady za rok 2016, a to i jako podklad pro vyplacení odměn členům Rady;

- projednala a vyjádřila se k návrhu rozpočtu pracoviště na rok 2017, vzala jej na vědomí a schválila stávající rozdělení jednotlivých položek rozpočtu, následně pak projednala aktuální vývoj hospodaření ARÚB v roce 2017;

- projednala a vyjádřila se k návrhu rozpočtu pracoviště na rok 2018, vzala jej na vědomí a schválila stávající rozdělení jednotlivých položek rozpočtu;

- projednala výběr auditora účetní závěrky pracoviště pro rok 2017 a seznámila se s návrhem příslušné smlouvy se společností BETA Audit, spol. s r. o., výběr auditora na rok 2017 schválila;

- projednala a podpořila záměr ústavu zakoupit z dotace programu AV ČR pozemky v k. ú. Pasohlávky, potřebné pro realizaci projektu návštěvnického centra „Mušov – brána do římské říše“, následně byla informována rovněž o dalším vývoji, s přesunem investice do roku 2018;

- vzala na vědomí informace nového ředitele ústavu, PhDr. L. Poláčka, CSc., o koncepčních, organizačních a personálních změnách v rámci pracoviště, plně je schválila a vyjádřila řediteli ARÚB v jeho koncepci práce plnou podporu;

- vzala na vědomí informace vedení ústavu o zahájení a průběhu plánované dostavby objektu ústředního pracoviště ARÚB v lokalitě Brno – Čechyňská 363/19 (červen 2017), o vyřešení některých stavebních závad budovy výzkumné základny ústavu Mikulčice – Trapíkov, stejně jako informaci o plánovaných výběrových řízeních na místa vysokoškolsky vzdělaných pracovníků výzkumných středisek ústavu;

- prodiskutovala aktuální koncepční, organizační a personální záležitosti ústavu, zejména výsledky a další perspektivy výběrových řízení na místa

odborných pracovníků a angažmá pracoviště v grantových projektech.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V průběhu roku 2017 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

V intencích „Programu výzkumné činnosti na léta 2012-2017“ byla vědecká činnost ústavu nadále zaměřena na vybraná závažná témata starších dějin Evropy a světa. Byla realizována řada důležitých terénních výzkumů a publikováno či do tisku připraveno více stěžejních výstupů (monografie, studie). V rámci výzkumů byla široce uplatňována interdisciplinární týmová kooperace aplikující širokou škálu moderních přírodovědných metod. Studium paleolitu a paleoantropologie se zaměřilo zejména na problematiku evropského mladého paleolitu. Bylo zveřejněno zhodnocení aktuálního stavu poznání jeho počátků na Moravě a pokračovalo zpracování nových odkryvů vrcholné fáze tohoto období (Pavlov, Dolní Věstonice). Souhrnná týmová monografie byla vydána k dlouhodobě sledované problematice mezolitického osídlení severočeských pískovců. Dále byly zkoumány nálezové fondy důležitých úseků následného pravěkého osídlení (eneolit: kamenné nástroje kultury zvoncovitých pohárů, dýky a silicitové sekery; těžba suroviny k výrobě kamenných nástrojů na Stránské skále u Brna). V protohistorické sféře bylo intenzivně pracováno na celkovém vyhodnocení soustavné prospekce vojenských pochodových táborů římských legií v severním Podunají. Obecně byla věnována pozornost vývoji moravského území v době římské v komplexním pohledu, včetně problematiky sídelních struktur a jejich environmentálního zázemí, společenské diferenciace apod. Archeologie středověku se zaměřila zejména na zásadní složky života centrálních lokalit 9. – 11. století (archeologická a bioarcheologická analýza dobové aristokracie, vnitřní struktura mocenských center a jejich přírodní milieu na základě archeobotaniky, otázka vývojových proměn v závislosti na politicko-mocenské situaci). Byly studovány rovněž některé podstatné kulturní fenomény (raně středověký šperk, pohřební rítus a úpravy hrobových jam etc.). Zvýšená pozornost byla věnována dále některým mladším tématům (exploatace drahých kovů ve 13. století, zbraně vrcholného středověku aj.).

Z nejdůležitějších publikačních výstupů vědecké činnosti - monografie vydané na pracovišti v roce 2017 (řazeno chronologicky dle zkoumaných období):

1. Škrdla, Petr: *Moravia at the onset of the Upper Paleolithic*. Brno: Czech Academy of Sciences, Institute of Archaeology, Brno, *The Dolní Věstonice Studies / Dolnověstonické studie* 23, 2017, 158 s., ISBN 978-80-7524-011-8

Publikace přehledně shrnuje a reviduje aktuálně dostupné informace o období, kdy došlo v širším euroasijském kontextu k nahrazení neandertálců anatomicky moderními lidmi. Zpracované teritorium Moravy vyniká vysokou hustotou

systematicky zkoumaných nalezišť, kniha však široce zohledňuje situaci v okolních zemích a předložený vývoj moravského paleolitu pojímá v kontextu globálních vývojových trendů.

2. Svoboda, Jiří A., ed.: *Mezolit severních Čech II. Komplexní výzkum skalních převisů na Českolipsku a Děčínsku, 2003–2015. Dolnověstonické studie 22 / The Dolní Věstonice Studies*. Brno: Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i., 2017. 247 s., ISBN 978-80-7524-005-7

Publikace přináší komplexní informace o detailním průzkumu dvou regionů severních Čech, kombinujícím výsledky výzkumu prostředí (vegetace, fauna) pozdního glaciálu a holocénu v kontextu mezolitického osídlení.

3. *Na hranicích impéria. Jaroslavu Tejralovi k 80. narozeninám*. Brno: Masarykova univerzita; Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i., 2017, 446 s., ISBN 978-80-7524-008-8 (ARUB), ISBN 978-80-210-8579-4 (MU)

Sborník příspěvků k životnímu jubileu J. Tejrala, týkajících se především problematiky doby římské a stěhování národů.

4. *Římské a germánské spony ve střední Evropě (Archeologie barbarů 2012)*. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., 2017, 528 s., ISBN 978-80-86023-63-2

Sborník, na jehož vzniku se podílelo 49 autorů, je tematicky věnován sponám doby železné, římské a stěhování národů. Spony představují jednu z nejdůležitějších artefaktových kategorií protohistorické archeologie a jejich role je v procesu poznání barbarských komunit často nezastupitelná.

5. Látková, Michaela: *The Archaeobotany of Mikulčice. Food Supply to the Early Medieval Stronghold*. Brno: Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i., *Studien zum Burgwall von Mikulčice XI, Spisy archeologického ústavu AV ČR Brno 55*, Brno, 2017, 217 s., ISBN 978-80-7524-007-1

Knihou komplexně hodnotí archeobotanická data, získaná novými archeologickými objevy na velkomoravském hradišti v Mikulčicích. Intenzivní odběry vzorků a moderní laboratorní metody umožnily významně rozšířit poznatky o zásobování mikulčické aglomerace 9. století rostlinnou zemědělskou produkcí a o vlastním charakteru této produkce, stejně jako o přírodním prostředí lokality i jejího bezprostředního okolí.

6. Mazuch, Marian – Hladík Marek – Skopal Rostislav: *Úpravy hrobových jam a dřevěné konstrukce v hrobech na pohřebištích Velké Moravy (sociální, duchovní a chronologický fenomén)*. Spisy archeologického ústavu AV ČR Brno 56. Brno: Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i., 2017. 336 s., ISBN 978-80-7524-009-5

Práce zkoumá problematiku úprav hrobových jam a dřevěných konstrukcí ve velkomoravských hrobech pocházejících z pohřebišť ležících v okolí významných center jako Mikulčice a Pohansko, ale i z pohřebišť v periferních oblastech (severní

Morava). Cílem je popsat a rekonstruovat podobu dřevěných konstrukcí a předložit teoretický model sociálních a ekonomických vztahů jedinců pohřbených v jednotlivých typech hrobových konstrukcí, posoudit ekonomický či religiózní význam dřevěných konstrukcí, jakož i výpovědní hodnotu tohoto fenoménu z hlediska chronologie.

7. Procházka, Rudolf: Hrad Přerov v raném středověku (9.–11. století) a počátky mladohradištní hmotné kultury (archeologický výzkum na Horním náměstí č. p. 8, 9 a 21). Brno: Archeologický ústav AV ČR, Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 54, Brno, v. v. i., 2017, 547 s., ISBN 978-80-7524-002-6

Monografie souborně vyhodnocuje nejdůležitější odkryvy v rámci raně středověkého Přerova, důležitého opevněného bodu na trase z Podunají k Baltu. Vedle velkomoravského osídlení analyzuje zejména situaci za polské nadvlády na počátku 11. století, s unikátně dochovanými dřevěnými sruby a roštovou hradbou, i celou řadou vzácných drobných nálezů. Kniha přispívá k objasnění situace na Moravě před jejím ovládnutím Přemyslovci na sklonku první třetiny 11. století.

8. Žákovský, Petr – Schenk, Zdeněk: Středověké a raně novověké zbraně Přerovska. Zbraně a zbroj od kolapsu Velké Moravy do konce třicetileté války. Přerov: Muzeum Komenského v Přerově, p. o. – Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., 2017, 176 s., ISBN 978-80-87190-44-9 (MK); ISBN 978-80-7524-012-5 (ARUB)

Publikace veřejnosti představuje mimořádně rozsáhlý a pestrý soubor militarií uložený ve sbírkách Muzea Komenského v Přerově či původně pocházející z přerovského regionu. Ve studované kolekci jsou zastoupeny prakticky všechny základní druhy zbraní, zbroje a výstroje koně a jezdce z časového rámce vymezeného počátkem 10. století a koncem třicetileté války.

Ústavem vydaná periodika:

1. Škrdla, P. (ed.): Přehled výzkumů, sv. 58-1, 2 (2017), 257 + 260 s. ISSN 1211-7250 (vychází 2x ročně)

2. Macháček, J. - Kouřil, P. (edd.): *Archaeologia historica*, sv. 42/2017/1, 2, 360 + 542 s. ISSN 0231-5823 (print) ISSN 2336-4386 (online) - společně s Masarykovou univerzitou (vychází 2x ročně)

Další specifické informace o pracovišti:

V základním výzkumu byla nadále zachována dlouhodobá koncepce studia vybraných zásadních témat starších evropských či světových dějin, k podstatným změnám došlo v roce 2017 ve vedení ústavu, jeho řídicích orgánech, v personálním

obsazení i organizační strukturu. V souladu s doporučením mezinárodní oborové komise pro "Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR" za období let 2010–2014 pokračovala především generační obměna vědeckých týmů, na základě vypsání výběrových řízení byli přijati dva noví vědečtí pracovníci Střediska pro výzkum paleolitu a paleoantropologie. Realizováno rovněž potřebné posílení dalších odborných útvarů (dva noví pracovníci Pobočky pro Moravu a Slezsko – Opavské pracoviště; nový úvazek v rámci Referátu archeologické památkové péče). Dle stanov AV ČR a dalších právních normativů roku 2017 atestováni dva vědečtí pracovníci ústavu. S ukončením druhého funkčního období ředitele pracoviště, doc. dr. P. Kouřila proběhlo v první třetině roku veřejné výběrové řízení (dva kandidáti), na jeho základě jmenovala předsedkyně AV ČR na návrh Rady pracoviště do funkce ředitele ústavu na období 1. 6. 2017 – 31. 5. 2022 dr. L. Poláčka. Akademická rada AV ČR pak k 1. 5. 2017 jmenovala rovněž novou Dozorčí radu pracoviště (šest členů, do 30. 4. 2022). V návaznosti pak provedeny změny v organizační struktuře: zrušena oddělení moravskoslezského pravěku, archeologické prospekce a laboratoří a jejich pracovníci zařazeni do jiných útvarů či podřízeni přímo řediteli, jako pomocné orgány vedení ústavu nově zřízeny Kolegium ředitele a Ediční rada ARÚB, a jmenování koordinátorů pro nadstřediskové činnosti. Na podzim roku 2017 byla zahájena dostavba nádvorního traktu budovy ústředního pracoviště ústavu na lokalitě Čechyňská 363/19 v Brně (laboratoře, garáže, sklady, pracovny), přičemž tato akce bude dokončena v následujícím roce. Servisní provozy (archiv, knihovna) kontinuálně pokračovaly v digitalizaci svých fondů a aplikaci moderních informačních systémů (Archeologická mapa ČR aj.). Důležitou částí činnosti ústavu byly i v roce 2017 záchranné výzkumy na výstavbu ohrožených archeologických lokalitách.

Uplatnění výsledků v praxi:

Koncem roku 2017 byl ve spolupráci s Moravským zemským muzeem v Brně realizován obsáhlý a výpravný výstavní projekt "Wielkie Morawy" v Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Výstava prezentuje soubor téměř osmi set převážně archeologických předmětů, z nichž naprostou většinu tvoří originály pocházející především z výzkumů Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., a sbírek Moravského zemského muzea. Drtivá většina předmětů jsou originály nevyčísitelné historické hodnoty, přičemž 300 nejvzácnějších předmětů má dokonce status Národní kulturní památky. Vystaveny jsou například rozsáhlé soubory honosných velkomoravských šperků – náušnic, gombíků, náhrdelníků a prstenů, ale také soubory vojenské výstroje (meče, ostruhy, sekery), či vzácné a řemeslně zpracované předměty z kostí a parohu. Nechybějí ani rekonstrukční modely velkomoravské architektury, atraktivní 3D vizualizace archeologických zlatých, kostěných a železných předmětů či projekce idealizovaných rekonstrukcí sakrálních staveb. Akce významně přispívá k vytváření historického, duchovního a kulturního povědomí, udržování a rozvíjení kulturních tradic a evropské a národní kulturní identity, seznámuje nejširší veřejnost s vědeckým poznáváním počátků české státnosti a raných mocenskopolitických útvarů střední Evropy.

Výstava probíhá v termínu: 17. 12. 2017 - 24. 6. 2018 (Gniezno)

Na podzim roku 2017 byla ve spolupráci s Muzeem Komenského v Přerově uspořádána výstava "Středověké a raně novověké zbraně Přerovska". Výstava prezentovala kolekci nálezů středověké a raně novověké výzbroje a výstroje ze sbírek archeologie a militaria Muzea Komenského v Přerově. Tyto artefakty byly doplněny o vybrané atraktivní exponáty dalších středomoravských muzejních institucí. Nedílnou součástí tohoto projektu je i výpravný katalog, který podrobně mapuje sbírku militárií přerovského muzea. Jednotlivé druhy zbraní (chladné, tyčové, úderné, střelné i palné) a ochranná zbroj byly prezentovány jak v rámci obecného vývoje těchto předmětů, tak i v kontextu historických událostí přerovského regionu. Tyto originální exponáty byly doplněny o vybrané dobové ilustrativní ikonografické prameny, které návštěvníkovi přiblížily jejich funkci a způsoby použití. Výstava byla doprovázena rovněž sérií odborných přednášek, byla vydána rovněž výpravná monografie, kompletně mapující sbírku militárií přerovského muzea.

Výstava proběhla v termínu: 12. 10. 2017 - 31. 3. 2018 (Přerov), přičemž výstavu navštívilo zhruba 3000 návštěvníků.

Pracoviště v roce 2017 vedle základního výzkumu realizovalo rovněž záchranné archeologické výzkumy, uskutečněné v intencích ustanovení § 22, odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Záchranné akce dále obohatily pramennou bázi studovaných témat, dovolily verifikovat nové metodické postupy terénní archeologické exkavace a dokumentace, a přispěly rovněž k vlastní záchraně a ochraně archeologického kulturního dědictví.

Roku 2017 bylo uzavřeno nebo uskutečněno celkem 110 dohod o provedení záchranného archeologického výzkumu podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V této souvislosti stojí za zmínku především rozsáhlejší výzkum vyvolaný stavbou "Sociálního a nájemního bydlení" v k.ú. Pasohlávky na jižní Moravě. Odkryv významně přispěl k poznání polykulturních sídelních a pohřebních areálů pravěkých a raně středověkých komunit. Vedle skupiny žárových hrobů z mladší a pozdní doby bronzové byl odkryt zejména sídelní komplex, datovaný patrně do starší doby bronzové, s unikátními komunitními velkými domy, až 65 m dlouhými. Podstatným přínosem pro poznání historického vývoje středního Podunají na sklonku antiky je pak objev kostrového pohřebiště (zatím 12 hrobů) z raných fází doby stěhování národů. Za pozornost nepochybně stojí i výsledky záchranného archeologického výzkumu, vyvolaného výstavbou suchého polderu v Loděnicích u Opavy. V archeologický dosud nedostatečně poznané oblasti Moravskoslezského kraje se totiž podařilo prozkoumat velmi vzácné kostrové pohřebiště z pozdní doby kamenné (tzv. epišňurový komplex, zatím přes 20 hrobů). Mezi dalšími zjištěnými objekty vyniká kultovní (?) okrsek ze starší doby železné.

Pro orgány státní a místní správy a samosprávy, jiné instituce, podnikatelské subjekty i soukromníky vypracoval Referát archeologické památkové péče v roce 2017 v písemné formě celkem 1 613 odborných expertíz a vyjádření. Z nejvýznamnějších lze uvést inicializaci Změny územního plánu č. 1 města Znojmo, upravující režim výstavby na území archeologické památky Hradiště sv. Hypolita a přispívající tak k efektivnější památkové ochraně této lokality; dále expertizu ve věci záchranného archeologického výzkumu na parcelách parc. č. 7 732 a 7 733, Uherský Brod, Hradištská ulice, k. ú. Uherský Brod (stavba rodinného domu), která umožnila operativní řešení legislativně problematické akce, či expertizu k možnosti rozšíření těžby kamene v kamenolomu Hlinsko - Podhůra při zohlednění zájmů

archeologické památkové péče, zejména ochrany kulturní památky Hlinsko - eneolitické hradisko "Nad Zbruzovým", a možného prohlášení eneolitického mohylníku v trati "Kouty" za kulturní památku.

Přijato bylo dále 2 091 ohlášení stavební činnosti na území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění, které ústav dále distribuoval jednotlivým oprávněným archeologickým organizacím k realizaci záchranných archeologických výzkumů.

Spolupráce s vysokými školami, další vzdělávací aktivity:

Pracoviště při řešení řady témat základního výzkumu dlouhodobě a účinně kooperuje s vysokoškolskými výzkumnými týmy. Jako spoluřešitel ústav participoval např. na projektu GA ČR GAP504/13/08169S na roky 2013–2017 "Před neolitem" (spolu s Univerzitou Karlovou, Jihočeskou univerzitou a Západočeskou univerzitou), zabývajícím se vlivem klimatických změn v meziodobí po poslední době ledové na dobové lidské populaci. Již tradiční je společný výzkumný kolektiv s Ústavem geologických věd Přírodovědecké fakulty brněnské Masarykovy university, studující komplex kamenných štípaných industrií středoevropského eneolitu apod.

Pracovníci ústavu participovali rovněž na výuce studentů a jejich další vědecké výchově na univerzitách a vysokých školách České republiky v rámci programů historických věd, geologie a biologie. Na Masarykově univerzitě, Karlově univerzitě, Slezské univerzitě, Univerzitě Palackého, Univerzitě Hradec Králové a Jihočeské univerzitě v jednotlivých bakalářských, magisterských a doktorských programech odpřednášelo 8 výzkumných pracovníků ústavu v letních semestrech 2016/2017 a zimních semestrech 2017/2018 celkem 829 hodin (378, resp. 451 hodin), a to v 21 semestrálních cyklech přednášek, seminářů či cvičení. Pět zaměstnanců ústavu se podílelo na práci universitních pracovišť vedlejšími úvazky, přičemž 7 pracovníků ústavu bylo školiteli 13 doktorandů.

Dále pracoviště zorganizovalo praktický terénní workshop určený pro studenty Ústavu antropologie PŘF MU se zaměřením na čištění, přebírání a inventarizaci materiálu z depozitáře Jihokov, realizovaný na detašovaném pracovišti v Dolních Věstonicích v červenci 2017 (kurz trval 10 pracovních dní; 21 účastníků, 3 vyučující).

Pracoviště se podílelo rovněž na vzdělávání středoškolské mládeže formou vedení exkurze (celkem 2 hodiny) pro studenty Gymnázia Řečkovice v Brně na lokalitách v areálu Dolní Věstonice - Pavlov a v Archeoparku Pavlov. Byla věnována i péče nejmladším posluchačům, v rámci přednášek pro nejmenší proběhlo v říjnu roku 2017 povídání v klubu nadaných dětí na ZŠ Didaktis o Vědecká rekonstrukce minulého života ve spolupráci s výtvarníkem Liborem Balákem.

Proponováno bylo rovněž vzdělávání veřejnosti. Celkem bylo v roce 2017 odpřednášeno 24 popularizačních přednášek, které navštívilo celkem bezmála 1200 posluchačů.

Popularizační a propagační činnost:

- Výstava „Wielkie Morawy“ (Gniezno; 17. 12. 2017 - 24. 6. 2018) - podrobnější informace viz výše

- Výstava "Středověké a raně novověké zbraně Přerovska" (Přerov; 12. 10. 2017 - 31. 3. 2018) - podrobnější informace viz výše

- Kulturně-vzdělávací a turistická infrastruktura jako výstup vědeckých výzkumů na katastru obce Pasohlávky – 3. etapa naučné stezky. Projekt AV ČR v rámci programu Podpory regionální spolupráce, id. č. R300011201. Řešený projekt aplikovaného výzkumu se zaměřil na vytvoření třetí etapy naučné stezky v okolí jedné z nejvýznamnějších archeologických lokalit na území ČR, Hradisku u Mušova a také na místě posledního objevu římského tábora v Jevíčku. Při této příležitosti byla vydána rovněž drobná popularizační brožura.

- Výstava "Tajemný hrad Templštejn" (Moravský Krumlov, 13. 7. – 30. 9. 2017). Menší výstavní projekt představil známou hradní lokalitu jak z pohledu starých pohlednic, tak především z pohledu archeologie, přičemž zde byla prezentována zejména kolekce kovových a keramických artefaktů.

- Týden vědy a techniky Akademie věd ČR (Brno, 6. - 12. 11. 2017). Série popularizačních aktivit, mezi nimiž dominovaly především komentované prohlídky pracoviště Archeologického ústavu v Brně, včetně knihovny, archivu a laboratoří, při kterých byla nejširší veřejnost obeznámena s výzkumnou činností a provozem instituce. V rámci této akce byla uspořádána rovněž celá řada přednášek.

- Mezinárodní den archeologie na Archeologickém ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. (Brno, Mikulčice, Pasohlávky; 20. - 21. 10. 2017). Série popularizačních aktivit, mezi nimiž dominovalo několik komentovaných terénních prohlídek středověkých památek města Brna a exkurzí do Kopčan spojené s prohlídkou předrománského kostela sv. Margity Antiochijské a Hradiska u Mušova. V rámci této aktivity uspořádal Archeopark Pavlov ve spolupráci s Archeologickým stavem Brno výstavu originálu sošky venuše z Pavlova, jejíž součástí byla i řada komentovaných prohlídek.

- Dny otevřených dveří mikulčického pracoviště Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. (Mikulčice; 1. - 2. 10. 2017). Komentovaná prohlídka pro nejširší veřejnost moderního pracoviště v Mikulčicích. Tématem letošního ročníku byly archeologické nálezy z kovů. Návštěvníci byli seznámeni s metodikou odborného detektorového průzkumu mikulčického hradiště, mohli si také prohlédnout nálezy, které byly při této akci objeveny. Byly rovněž představeny metody konzervace a ošetřování nálezů z různých kovů. K součástí dne otevřených dveří patřil i speciální program pro děti.

- Jarní exkurze do světa vědy - Dny otevřených dveří na pracovišti Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. v Dolních Dunajovicích (Dolní Dunajovice; 15.-17. 6. 2017). Komentované prohlídky základny Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. pro výzkum doby římské a doby stěhování národů v Dolních Dunajovicích .

- Festival vědy a techniky s ABB (Brno, 8.-9. 9. 2017). Popularizační prezentace aktivit Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. zaměřených na výzkum doby římské s ukázkami replik dobové výzbroje a výstroje vojáků římských legií.

- Hudebni archeologie (Mikulčice; 10. 6. 2017). V rámci komponovaného odpoledne propojujícího hudbu a archeologii "Zahrada hudebních potěšení" vystoupila zpěvačka Laila Cathleen Neumann, která přednesla příběhy květin, stromů a

obecně rostlin zhudebněné předními autory anglické, německé a italské renesance a baroka. Současně byla představena nová publikace z produkce Archeologického ústavu, monografie Michaely Látkové *The Archaeobotany of Mikulčice. Food Supply to the Early Medieval Stronghold*. Součástí komponovaného odpoledne byl i program pro děti (a rodiče) *Zahradní archeologie s prohlídkou archeobotanické laboratoře, bylinné zahrady v atriu základny a programem na téma květomluvy*.

- vědecko-popularizační pořad České televize *Historie.cs*; diskuse "Římané na Moravě" na téma současných vědomostí o přítomnosti římských vojsk na našem území (Česká televize Praha, premiéra na ČT24 14. 10. 2017; za ústav Mgr. B. Komoróczy, Ph.D.). Diskuse na téma "Mamuti a jejich lovci", která se zabývala problematikou mladopaleolitického osídlení na našem území (Česká televize Praha, premiéra na ČT24 23. 9. 2017; za ústav Mgr. M. Novák, Ph.D.).

Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště:

- Účast na mezinárodním projektu "Tracing Langobard migration through a DNA analyses" (hlavní organizátor - prof. P. Geary, Institute for Advanced Study, Princeton; laboratoř – prof. David Caramelli, Department of Evolutionary Biology University of Florence; prof. Walter Pohl (Rakouská Akademie věd). Projekt se zabývá analýzou starobylé DNA z kosterních pozůstatků z langobardských pohřebišť v Evropě.

- bilaterální projekt s Polskou Akademií Umjetności v Krakově (projekt: *Lithic chipped industries of the Bell Beaker culture in eastern part of central Europe*), ve spolupráci s Univerzitou v Rzeszowie (projekt: *Schylek epoki kamienia na wzgórzu Stránská skála w Brnie - produkcja krzemieniarska czy "optymalizacja"?*). Štípané kamenné industrie: Štípané kamenné industrie mladého eneolitu Moravy a českého Slezska.

- projekt *Excavations at Tvarozna-za školou, a new Early Upper Paleolithic site in the Czech Republic*"; National Science Foundation #1354095, 2014-2017. Nové archeologické metody při archeologických odkryvech paleolitických lokalit. Koordinátor Universita v Minnesotě (Minneapolis), ARÚB se jako jeden ze čtyř dalších spoluřešitelů podílí výzkumem nově objeveného sídliště z počátku mladého paleolitu v lokalitě Tvarožná – za školou. Aplikace nových metod při archeologickém zkoumání paleolitických sídlišť.

- projekt "Raw material circulation between the Upper Vistula basin and Moravia during the late phase of the Middle Palaeolithic, transition Middle to Upper Palaeolithic and middle phase of the Upper Palaeolithic". Bilaterální projekt s PAU, Jagiellonian University in Krakow, #PAU-16-01, 2016-2018.

Aktuální meziústavní dvoustranné dohody:

- *Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt/Main: Korpus římských nálezů ve střední Evropě, archeologická*

chronologie 5. století po Kristu ve střední a východní Evropě, výzkum římských vojenských pochodových táborů na jižní Moravě.

- *Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz, Forschungsinstitut für Vor- und Frühgeschichte: Antický svět a Germáni ve střední Evropě, formování středoevropských etnických struktur v pozdně antickém období a časném středověku, vznik Velkomoravské říše v rámci raně středověkých státotvorných procesů v Evropě.*
- *Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien: Střední Podunají v pozdní antice a na prahu raného středověku, etnický, kulturní a politický vývoj v 7., 9. století, Velká Morava a její sousedí, materiální kultura center časně středověkého období.*
- *Österreichisches Archäologisches Institut, Wien: Společný výzkum etnických, kulturních a obchodních kontaktů středního Podunají s okolními oblastmi zejména v době železné, římské a období stěhování národů.*
- *Krymský institut archeologie Národní akademie věd Ukrajiny, Simferopol, Ukrajina: Srovnávací studium vybraných problémů pravěkého a časně dějinného vývoje střední Evropy a Černomoří.*
- *Institut für Prähistorische Archäologie der Freien Universität Berlin: Společná publikace výsledků izotopových analýz antropologického materiálu, získaného v průběhu terénního výzkumu langobardského pohřebiště v Mušově.*
- *Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, Nitra: Dějiny střední Evropy v pravěku a středověku, se zaměřením na studium doby kamenné, expanze antické římské říše a genezi kulturního a politického uspořádání střední Evropy v raném a vrcholném středověku.*
- *MAMUZ - Schloss Asparn/Zaya, Museum Mistelbach: Společné aktivity v oblasti archeologie pravěkého a římského období středního Podunají, výzkum římských vojenských táborů a předpolí římského limitu, konference, výstavní a propagační akce.*
- *Polska Akademia Umiejętności, Kraków: Studium společných témat dějin pravěku a středověku ve středoevropském prostoru (paleolit, eneolit, doba bronzová, římské období, slovanská a středověká archeologie aj.), konference, společné publikace.*
- *Archeologický ústav Národní akademie věd Ukrajiny v Kyjevě: Srovnávací studium kamenných industrií z počátku a z pozdních fází mladého paleolitu v prostoru střední a východní Evropy, možné kulturní a technologické kontakty.*
- *Ústav ukrajinských studií Národní akademie věd Ukrajiny ve Lvově: Společný výzkum a publikace lokality z počátku mladého paleolitu Kremenets - Kulychivka, Ternopilská oblast, Ukrajina; komparace s obdobnými středoevropskými lokalitami.*

Mezinárodní vědecké konference, ústavem organizované nebo spolupořádané roku 2017:

- *13. Protohistorická konference Archeologie barbarů 2017 (Bratislava: 19. - 20. 10. 2017; pořadatel: Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava;*

spolupořadatelé: Univerzita Hradec Králové - Filozofická fakulta; Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.), 55 účastníků, z toho 38 ze zahraničí.

- GEPAARD 6., 2017 – Geologicko-Paleontologicko-Archeologická Diskuze (Pavlov: 18. 5. 2017; pořadatel: PamArch, s. r. o., Nitra; spolupořadatel: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.; Regionální muzeum v Mikulově), 28 účastníků, z toho 11 ze zahraničí.

- 29. Mezinárodní symposium Základní problémy časně historického vývoje ve středním Podunají (Mistelbach: 8. 11. - 11. 11. 2017; pořadatel: MAMUZ - zámek Asparn/Zaya a muzeum Mistelbach; Centrum muzejního managementu Danube-Universität v Kremsu; OREA - Institut orientální a evropské archeologie ÖAW; ÖAI - Rakouský archeologický institut Wien; spolupořadatel: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.; Archeologický ústav SAV Nitra; Archeologický institut univerzity v Lodži), 44 účastníků, z toho 36 ze zahraničí.

Na mezinárodních konferencích v ČR i zahraničí přednesli pracovníci ústavu v roce 2017 celkem 47 vlastních referátů a 3 posterových prezentací.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., nevyvíjí v souladu se svojí zřizovací listinou žádné další a jiné činnosti.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V roce 2017 proběhly na pracovišti dvě kontroly. Městská správa sociálního zabezpečení Brno kontrolovala příslušnou úřední agendu ústavu za období 2014–2017. Všeobecná zdravotní pojišťovna vykonala kontrolu odvodu pojistného za zaměstnance za období 2014–2017. Obě kontroly proběhly bez problémů, nebyly shledány žádné závažné nedostatky.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:*)

Činnost Archeologického ústavu byla v roce 2017 financována převážně z institucionálních prostředků na výzkum poskytnutých AV ČR (73,51 %). Dalším významným zdrojem, podílejícím se na financování ústavu v roce 2017 byly grantové projekty (13,12 %). Tato položka zahrnuje i prostředky z Evropských fondů a Ministerstva kultury ČR. Výnos ze zakázek hlavní činnosti byl zdrojem dalších prostředků na činnost ARÚB. Jejich podíl na celkových výnosech v roce 2017 byl 13,37 %.

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam grantových a programových projektů podporovaných ze státního rozpočtu, řešených v roce 2017:

Ident. č.	Poskytovatel	Řešitel (příjmení, jméno, tituly)	Řešení projektu	
			od	do
R300011501	AV ČR	Komoróczy Balász, Mgr. Ph.D.	2017	2017
R300011701	AV ČR	Doležel Jiří, PhDr.	2017	2017
DG16P02B039	MK ČR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2016	2020
LM2015080	MŠMT	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2016	2019
16_013/0001439	MŠMT	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2017	2021
GA13-08169S	GA ČR	Svoboda Jiří, prof. PhDr. DrSc.	2013	2017
GA15-22658S	GA ČR	Kouřil Pavel, doc. PhDr. CSc.	2015	2017
GA15-19170S	GA ČR	Škrdla Petr, Ing. Ph.D.	2015	2017
GA17-01878S	GA ČR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2017	2019

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:*)

Pracovištěm realizovaný základní výzkum nadále zachová soustavně rozvíjenou koncepci studia vybraných stěžejních problémových okruhů starších evropských či světových dějin, zejména:

1. studium primárních anatomicky moderních lidských populací a utváření jejich kulturních, ekonomických a sociálních struktur;
2. dějiny střední Evropy v zásadních epochách expanze antické římské říše a v období stěhování národů;
3. komplexní výzkum období od počátků slovanského osídlení našich zemí do konstituování vrcholně středověké společnosti 13. – 15. věku, se zvláštním zaměřením na rané politicko-mocenské útvary střední Evropy 8. – 10. století.

Vědecké aktivity ve výtčených tématech by měly nadále soustavně těžit i z výsledků analytických přírodovědných metod s potřebným poznávacím potenciálem (kupř. studium fyzického habitu starých populací, kulturních změn, migračních procesů, stravovacích a sídelních strategií, specializovaných výrobních postupů a procesů, exploatace nerostných surovin aj.). Pracováno by mělo být jak na vyhodnocení aktuálních terénních výzkumů, tak na dokončení a publikaci některých zásadních výstupů. Zmínit lze kupříkladu postupné zpracování gravettské lokality Pavlov I (výzkum 2013–2015), vyhodnocení odkryvů opevnění na mikulčickém hradišti, velkomoravského kostrového pohřebiště v Opavě-Malých Hořticích či výzkumu hradiska v Kylešovicích. Z připravovaných publikací je pak plánováno zveřejnění poznatků o krátkodobých vojenských táborech římských legií z dob markomanských válek, vydání hned několik publikací o centrálních aglomeracích mojmírovské

Moravy, dopracování monografie o raně středověkém pohřebišti v Dolních Věstonicích – Na pískách nebo vydání kolektivní knihy o středověkých hradech a moravských elitách 10. a 11. století.

Pokračovat budou práce na zlepšení prostorových výzkumných kapacit ústavu, zejména na dostavbě budovy ústředního pracoviště v Brně a revitalizaci staré výzkumné základny na mikulčickém hradišti. Důraz bude kladen rovněž na popularizaci práce ústavu, vedle průběžných informačních aktivit je kupříkladu plánováno dokončení a vydání publikace Mikulčice – genius loci, přibližující známou archeologickou lokalitu v širokých historických a kulturních souvislostech. Pracováno bude konečně na dalším zefektivnění organizace práce jednotlivých útvarů pracoviště, zejména při ediční činnosti a koordinaci nadstřediskových aktivit.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:*)

Ústav se aktivně soustavně podílí na ochraně a dokumentaci archeologického kulturního dědictví jako integrální součásti životního prostředí. Využívá přitom zejména ustanovení § 21 a 22 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, podle kterých se pracoviště vyjadřuje k ochraně archeologického dědictví podle zvláštních právních předpisů, vykonává expertní činnost v oblasti archeologie, koordinuje aktivity oprávněných archeologických organizací na zájmovém území a ukládá veškeré informace o archeologických výzkumech na území Moravy a Slezska v archivu ústavu.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

V roce 2017 byli atestováni dva vysokoškolsky vzdělaní pracovníci výzkumu dle Stanov Akademie věd ČR a dalších ústavních normativů.

V roce 2017 bylo přijato celkem 14 nových pracovníků, došlo zejména k posílení pracoviště v Mikulčicích, o jednoho pracovníka byl rovněž rozšířen Referát archeologické památkové péče. Naopak 10 zaměstnanců ústav opustilo.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím)**

Roku 2017 nebyly na ARÚB žádné žádosti podány.

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

***) Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
AV ČR, BRNO, v.v.i.
razítko 602 00 Brno, Čechyňská 363/19
Česká republika

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pro zřizovatele
instituce
Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Sídlo: Čechyňská 363/19, Brno, 602 00
IČO 68081758

o auditu účetní závěrky
k 31. prosinci 2017

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky instituce **Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.** (dále také „Společnost“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2017, výkazu zisku a ztráty a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Společnosti jsou uvedeny v bodě č. 1 přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti **Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.** k 31. 12. 2017 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2017 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá představenstvo Společnosti.

Naš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během provádění auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Ostatní informace jsme do data naší zprávy neobdrželi, a proto se k nim nevyjadřujeme. Pokud po seznámení s nimi usoudíme, že obsahují významnou (materiální) nesprávnost, jsme povinni předat tuto informaci řediteli a dozorčí radě Společnosti.

Odpovědnost ředitele a dozorčí rady Společnosti za účetní závěrku

Ředitel Společnosti odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je ředitel Společnosti povinen posoudit, zda je Společnost schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy ředitel plánuje zrušení Společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví ve Společnosti odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti ředitel Společnosti uvedl v příloze účetní závěrky.

- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky ředitelem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Společnosti nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat ředitele a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Jméno a sídlo auditora:

BETA Audit spol. s r.o.
se sídlem Brno, Palackého třída 159
evidenční číslo auditorské společnosti 222

Auditor:
Ing. Zdeněk Olexa
statutární auditor odpovědný za audit,
na jehož základě byla zpracována tato
zpráva nezávislého auditora
evidenční číslo statutárního auditora 2435

Datum vypracování zprávy: 29. 3. 2018

Přílohy: auditovaná rozvaha
auditovaný výkaz zisku a ztráty
auditovaná příloha k účetní závěrce

Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2017

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

ICO
68081758

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2017	k 31.12.2017
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	250 486	263 727
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	4 409	4 409
A.I.2	2.Software	004	4 409	4 409
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	290 973	315 573
A.II.1	1.Pozemky	011	15 286	16 846
A.II.3	3.Stavby	013	230 950	232 402
A.II.4	4.Hmotné movité věci a jejich soubory	014	41 837	42 090
A.II.7	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	947	937
A.II.9	9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	1 953	23 297
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-44 895	-56 254
A.IV.2	2.Oprávký k softwaru	030	-3 048	-3 574
A.IV.6	6.Oprávký ke stavbám	034	-15 822	-20 605
A.IV.7	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-25 079	-31 138
A.IV.10	10.Oprávký k DDHM	038	-947	-937
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	27 868	32 283
B.I	I.Zásoby celkem	041	49	98
B.I.7	7.Zboží na skladě a v prodejnách	048	49	98
B.II	II.Pohledávky celkem	051	12 010	13 324
B.II.1	1.Odběratelé	052	75	590
B.II.4	4.Poskytnuté provozní zálohy	055	458	446
B.II.5	5.Ostatní pohledávky	056	8	8
B.II.6	6.Pohledávky za zaměstnanci	057	39	70
B.II.7	7.Pohledávky za institucemi SZ a VZP	058		0
B.II.8	8.Daň z příjmů	059	140	139
B.II.12	12.Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	063	11 290	12 035
B.II.18	18.Dohadné účty aktivní	069		37
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	071	15 639	18 524
B.III.1	1.Peněžní prostředky v pokladně	072	209	218
B.III.2	2.Ceniny	073	33	13
B.III.3	3.Peněžní prostředky na účtech	074	15 396	18 293
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem	079	171	337
B.IV.1	1.Náklady příštích období	080	171	331
B.IV.2	2.Příjmy příštích období	081		6
	AKTIVA CELKEM	082	278 354	296 011
A	A.Vlastní zdroje celkem	083	263 694	276 658
A.I	I.Jmění celkem	084	263 676	276 610
A.I.1	1.Vlastní jmění	085	249 810	263 039
A.I.2	2.Fondy	086	13 866	13 570
A.II	II.Výsledek hospodaření celkem	088	18	48
A.II.1	1.Účet výsledku hospodaření	089		48
A.II.2	2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	090	18	
B	B.Cizí zdroje celkem	092	14 660	19 353
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem	103	14 592	18 680
B.III.1	1.Dodavatelé	104	300	411
B.III.5	5.Zaměstnanci	108	1 480	1 942
B.III.7	7.Závazky k institucím SZ a VZP	110	801	997
B.III.9	9.Ostatní přímé daně	112	210	317
B.III.10	10.Daň z přidané hodnoty	113	37	2 582
B.III.12	12.Závazky ze vztahu k SR		11 290	12 035
B.III.17	17.Jiné závazky	120	33	34
B.III.22	22.Dohadné účty pasivní	125	441	362
B.IV	IV.Jiná pasiva celkem	127	68	673
B.IV.1	1.Výdaje příštích období	128	68	146
B.IV.1	2.Výnosy příštích období	129		527
	PASIVA CELKEM	130	278 354	296 011

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
AV ČR, BRNO, v. v. i.
602 00 Brno, Čechyňská 363/19
Česká republika

Odpovědná osoba (statutární zástupce):
PhDr. Lumír Poláček, CSc.

Podpis odpovědné osoby:
Kontrolní kód:

Osoba odpovědná za sestavení:
Katolická Lenka

Podpis osoby odpovědné za sestavení:
Okamžik sestavení: 26. 1. 2018

Výsledovka VVI

Od 01.01.2017 do 31.12.2017

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

ICO
68081758

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná
A	A. Náklady				
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	15 806		
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	5 533		
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	917		
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	487		
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	77		
A.I.6	6. Ostatní služby	008	8 791		
A.III	III. Osobní náklady	013	35 819		
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	26 979		
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	8 062		
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	778		
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	53		
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	53		
A.V	V. Ostatní náklady	021	2 017		
A.V.16	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty a penále	022	2		
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	21		
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	1 994		
A.VI	VI. Odpisy, prodané majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	11 793		
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	11 793		
	Náklady celkem	039	65 488		
B	B. Výnosy				
B.I	I. Provozní dotace	041	43 490		
B.I.1	1. Provozní dotace	042	43 490		
B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	8 676		
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	13 358		
B.IV.7	7. Výnosové úroky	051	7		
B.IV.9	9. Zúčtování fondů	053	1 402		
B.IV.10	10. Jiné ostatní výnosy	054	11 950		
B.V	V. Tržby z prodeje majetku	055	12		
B.V.11	11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehm. a hm. majetku	056	12		
	Výnosy celkem	061	65 536		
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062	48		
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	48		

Razítko :

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
AV ČR, BRNO, v. v. i.
602 00 Brno, Čechyňská 363/19
Česká republika

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :
PhDr. Lumír Poláček, CSc.

Podpis odpovědné osoby :

Kontrolní kód :

Osoba odpovědná za sestavení :
Katolická Lenka

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

Okamžik sestavení : 26. 3. 2018

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

IČ: 68081758
Sídlo: Čechyňská 363/19, 602 00 Brno

Příloha k účetní závěrce za rok 2017

1. Základní údaje

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. byl zřízen ve smyslu zákona č. 283/1992 Sb. jako pracoviště Akademie věd České republiky s účinností ke dni 31.12.1992 pod názvem Archeologický ústav AV ČR, Brno, příspěvková organizace.

Na základě zákona č. 341/2006 Sb. se zřizovací listinou ze dne 28. června 2006 právní forma ústavu změnila na veřejnou výzkumnou instituci s účinností od 1.1.2007.

Dodatkem č. 1 ke zřizovací listině ze dne 27. září 2007 byl doplněn předmět hlavní činnosti (záchranný archeologický výzkum).

Dodatkem č. 2 ke zřizovací listině byla změněna adresa, upřesněn předmět hlavní činnosti (archeologický výzkum v oblasti dějin) a rozšířen předmět hlavní činnosti o poskytování ubytování svým zaměstnancům a hostům.

Název: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Sídlo: Čechyňská 363/19, 602 00 Brno

IČ: 68081758

DIČ: CZ68081758

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

Zřizovatel: Akademie věd České republiky, se sídlem Národní 1009/3, 117 20 Praha 1

Ředitel v.v.i.: PhDr. Lumír Poláček, CSc.

Rada v.v.i.:
předseda: doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
místopředseda: Mgr. Balázs Komoróczy, Ph.D.
členové: Mgr. Martin Novák, Ph.D.
doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc.
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Dozorčí rada:
předseda: Ing. Petr Bobák, CSc.
místopředseda: PhDr. Jiří Doležel
členové: doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc.
doc. Ing. Dalibor Janouš, CSc.
PhDr. Dalibor Prix, CSc.
prof. PhDr. Martin Wihoda, Ph.D.

Předmět činnosti: předmětem **hlavní činnosti** ARÚB je vědecký výzkum v oblastech dějin na území Moravy a Slezska, převážně na základě archeologických pramenů, získávaných soustavnými i záchrannými výzkumy a konzervace a rekonstrukce archeologických nálezů.

předmět **hospodářské a jiné činnosti** – není

Organizační uspořádání v roce 2017

Statutárním orgánem veřejné výzkumné instituce je ředitel, který rozhoduje ve všech věcech, pokud nejsou svěřeny do působnosti rady instituce, dozorčí rady nebo zřizovatele.

Organizační struktura

Výzkumná činnost ARÚB

- středisko pro výzkum paleolitu a paleoetnologie – detašované pracoviště Dolní Věstonice
- středisko pro archeologii doby římské a stěhování národů – detašované pracoviště Dolní Dunajovice
- středisko pro slovanskou a středověkou archeologii – detašované pracoviště Mikulčice
- detašované pracoviště Opava
- oddělení moravskoslezského pravěku
- oddělení archeologické prospekce

Ostatní činnosti ARÚB

- archiv a knihovna
- referát archeologické památkové péče
- referát ediční činnosti
- technicko-hospodářská správa
- sekretariát

Financování činnosti (v Kč)

	výnosy	náklady	zisk	Podíl výnosů
Institucionální prostředky	48 172 942	48 172 942	0	73,51 %
Mimorozpočtové veřejné prostředky	8 601 425	8 601 425	0	13,12 %
Mimorozpočtové – zakázky HČ	8 762 018	8 713 755	48 263	13,37%
Celkem	65 536 385	65 488 122	48 263	100,00 %

Základní personální údaje:

Rozdělení zaměstnanců podle věku a pohlaví (fyzické osoby)

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,00
21 – 30 let	2	6	8	10,39
31 – 40 let	10	20	30	38,96
41 – 50 let	12	5	17	22,08
51 – 60 let	5	8	13	16,88
61 let a více	7	2	9	11,69
celkem	36	41	77	100,00
%	47,75	53,25	100	

Pozn. Přepočtený počet pracovníků 2017 – 64,29%
Přepočtený počet OZP v roce 2017 – 2,50 %

Rozdělení zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví (fyzické osoby)

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0
vyučen	3	3	6	7,89
střední všeobecné	2	2	4	5,26
úplné střední odborné	5	11	16	19,74
vyšší odborné	1	3	4	5,26
bakalářské	1	3	4	5,26
vysokoškolské	24	19	43	56,59
celkem	36	41	77	100,00
%	47,75	53,25	100,00	

Trvání pracovního poměru zaměstnanců

doba trvání	počet	%
do 5 let	34	44,16
do 10 let	17	22,07
do 15 let	9	11,69
do 20 let	6	7,79
nad 20 let	11	14,29
celkem	77	100,00

Celkový údaj o průměrných mzdách za rok (v Kč)

průměrná hrubá měsíční mzda	29 333
-----------------------------	--------

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovního poměru zaměstnanců

	počet
nástupy	14
odchody	10

Čerpání mzdových prostředků podle zdrojů

Článek - zdroj	Mzdy v Kč	OON v Kč
0 projekty zahr.poskytovatelů	0	0
3 Granty GA ČR - mimorozpočtové	1 331 365	275 898
4 Ostatní poskytovatelé mimorozpočtové	2 068 542	294 000
5 Dotace na činnost	2 143 789	249 873
7 Zakázky hlavní činnosti – mimorozp.	2 692 304	2 075 280
8,9 Institucionální prostředky	14 569 530	1 210 929
Celkem	22 805 530	4 105 980

Mzdové prostředky	Mzdy v Kč	Podíl na mzdách
Institucionální	18 174 121	67,53 %
- z toho na výzkumnou činnost	13 964 375	51,89 %
- z toho režie	4 209 746	15,64 %
Mimorozpočtové z veřejných zdrojů	3 969 805	14,75 %
Mimorozpočtové ze zakázek hlavní činnosti	4 767 584	17,72 %
Celkem	26 911 510	100 %

2. Informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách

Použité účetní zásady:

Účetnictví je zpracováno v souladu se zákonem č. 563/1991Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Majetek

- dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je evidován v pořizovací ceně.
- drobný majetek pořízený po roce 2007 není evidován v rozvaze a je účtován v roce pořízení přímo do nákladů ARÚB (účty 501AE a 518 AE).
- drobný majetek pořízený do 31.12.2006 a evidovaný v rozvaze je postupně vyřazován na základě schválených návrhů k vyřazení
- způsob sestavení odpisových plánů pro dlouhodobý majetek a použité odpisové metody při stanovení účetních odpisů – pro rok 2017 byly stanoveny odpisové sazby:

Skupina	Roční odpis
Budovy, stavby	2%
Energetické a pracovní stroje	5%
Přístroje a zvl. tech. zař.	10 - 20% dle rozhodnutí odp. prac.
Dopravní prostředky	20%
Inventář	20%
Software	25%
Výpočetní technika	20 – 34% dle rozhodnutí odp. prac.

Způsob uplatněný při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu (uplatnění směnných kursů vyhlášených ČNB jako běžných či stálých kursů s uvedením termínů jejich změn):

- v průběhu roku byl používán denní kurs ČNB a účtovalo se pouze o realizovaných kursových rozdílech
- aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítávána podle kursu devizového trhu vyhlášeného ČNB.

Při zjištění základu daně z příjmů vycházel ARÚB z účetního hospodářského výsledku před zdaněním, který upravil o nedaňové náklady. Základ daně, který touto úpravou získal, ponížil ve smyslu § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů. Finanční prostředky získané touto úsporou na dani budou v následujícím zdaňovacím období použity ke krytí nákladů (výdajů) na vědecké, výzkumné a vývojové činnosti.

Účetní OP v souladu s předpisy platnými pro v.v.i. nebyly za rok 2017 tvořeny.
Z provozních prostředků bylo převedeno do FÚUP 1 500 000,-Kč, které budou použity v roce 2018.
Z grantových projektů GAČR bylo do FÚUP převedeno 128 194,70Kč.
Členům kontrolních orgánů byla za rok 2017 vyplacena odměna ve výši 110 000,-Kč.
HV z roku 2016 byl převeden do rezervního fondu v částce 17 657,15Kč.
ARÚB nepřijal v roce 2017 žádné dary.

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události.
Financování pro rok 2018 bylo schváleno Akademickým sněmem na LI. zasedání dne 12. prosince 2017.

3. Doplnující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát

Protokolem o majetku a závazcích, které přecházejí na veřejnou výzkumnou instituci, ze dne 30. ledna 2007, byl převeden do vlastnictví Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. majetek a další aktiva, závazky a další pasiva, ke kterým měla příslušnost hospodaření ke dni 31.12.2006 státní příspěvková organizace Archeologický ústav AV ČR, s dřívějším sídlem Královopolská 147, Brno, nyní Čechyňská 363/19, 602 00 Brno, IČ 68081758.

1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (v Kč)

Majetek	pozemky	budovy	stavby	Energ. Stroje	pracovní stroje	přístroje	dopravní prostředky	Inventář	výpočetní technika	SW	Nedokončený majetek	celkem
počáteční stav	15 285 572,50	228 527 378,23	2 422 690,36	48 789,00	647 862,08	23 456 797,71	6 363 744,00	5 967 570,89	5 352 266,09	4 408 578,70	1 952 940,00	294 434 188,56
+ přírůstky	1 560 000,00	1 452 085,89	0,00	0,00	0,00	348 427,51	206 300,00	0,00	123 155,00	0,00	25 034 334,95	28 724 303,35
- úbytky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	424 500,00	0,00	0,00	0,00	3 689 968,40	4 114 468,40
konečný stav	16 845 572,50	229 979 464,12	2 422 690,36	48 788,00	647 862,08	23 805 225,22	6 145 544,00	5 967 570,89	5 475 421,09	4 408 578,70	23 297 306,55	319 044 023,51
Oprávký												
počáteční stav	0,00	15 334 042,00	487 805,00	25 149,00	431 159,50	13 716 807,23	3 765 861,00	3 133 927,40	4 006 046,09	3 047 602,20	0,00	43 948 399,42
- vyřazení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	424 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	424 500,00
+ oprávký	0,00	4 675 540,00	107 600,00	9 756,00	93 464,00	3 559 526,32	961 570,00	963 168,00	896 164,00	526 158,50	0,00	11 792 946,82
konečný stav	0,00	20 009 582,00	595 405,00	34 905,00	524 623,50	17 276 333,55	4 302 931,00	4 097 095,40	4 902 210,09	3 573 760,70	0,00	55 316 846,24
Zástat.	16 845 572,50	209 969 882,12	1 827 285,36	13 883,00	123 238,58	6 528 891,67	1 842 613,00	1 870 475,49	573 211,00	834 818,00	23 297 306,55	263 727 177,27

2. Krátkodobé pohledávky

(v Kč)	k 31.12.2016 Brutto	k 31.12.2017 Brutto	k 31.12.2017 Korekce	k 31.12.2017 Netto
Pohledávky z obchodních vztahů	74 744	589 736	0	589 736
<i>Z toho – do lhůty splatnosti</i>	<i>67 231</i>	<i>238 674</i>	<i>0</i>	<i>238 674</i>
<i>- po lhůtě splatnosti</i>	<i>7 513</i>	<i>351 062</i>	<i>0</i>	<i>351 062</i>
<i>- z toho: nad 180 dnů PLS</i>	<i>2 420</i>	<i>78 594</i>	<i>0</i>	<i>78 594</i>
Pohledávky za zaměstnanci	38 500	69 594	0	69 594
Krátkodobé poskytnuté zálohy	458 310	445 900	0	445 900
Dohadné účty aktivní	0	0	0	0
Daně a poplatky	0	0	0	0
Daň z příjmu	140 176	138 845	0	138 845
Jiné pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky celkem	711 730	1 244 075		1 244 075

3. Krátkodobé závazky

(v Kč)	k 31.12.2016	k 31.12.2017
Závazky z obchodních vztahů	300 300	410 705
Z toho dodavatelé:	300 300	410 705
-ve splatnosti	300 300	410 705
- po lhůtě splatnosti	0	0
Z toho ostatní závazky	0	0
Dohadné účty pasivní	440 600	361 500
Závazky k zaměstnancům	1 480 440	1 942 155
Závazky vůči st.,DPH, SSZ, ZP	1 047 563	3 896 064
Krátkodobé přijaté zálohy	0	0
Jiné závazky	33 113	34 134
Celkem krátkodobé závazky	3 302 016	6 644 558

4. Časové rozlišení

(v Kč)	k 31.12.2016	k 31.12.2017
Náklady př. období	170 925	330 745
Výdaje př. období	68 039	146 066

5. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění činí 997 371 Kč (v 2016 – 800 693 Kč), ze kterých 689 275 Kč (v 2016 – 549 936 Kč) představují splatné závazky ze sociálního zabezpečení a 308 096 Kč (v 2016 – 250 757 Kč) představují splatné závazky ze zdravotního pojištění. Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění byly v termínu do 31. ledna 2017 uhrazeny.

6. Stát – daňové závazky

Daňové závazky činí 2 898 693 Kč (2016 – 246 870 Kč), ze kterých 316 793 Kč (2016 – 209 519 Kč) je splatný závazek z titulu přímých daní zaměstnanců, 2 581 900 Kč (2016 – 37 351 Kč) je splatný závazek z titulu DPH. Daň z příjmů za rok 2017 bude 0 Kč. Předpokládaný přeplatek z DPPO – 138 845 Kč (v 2016 – 140 176 Kč).

7. Změny ve jmění :

	Vlastní jmění	Sociální fond	Rezervní fond	Fond účel. urč. prostředků	Fond reprodukce majetku
K 1.1.2017	249 810 457	230 288	11 663 676	1 353 952	618 000
zvýšení 2017	25 034 335	454 049	17 657	1 628 195	24 416 626
snížení 2017	11 805 344	423 979	0	1 353 952	25 034 335
K 31.12.2017	263 039 449	260 358	11 681 333	1 628 195	291

HV po zdanění za rok 2017 je ve výši 48 263 Kč

V Brně 26.3.2018

Zpracovala: Lenka Katolická, vedoucí THS

Schválil: PhDr. Lumír Poláček, CSc., ředitel

Katolická
Poláček

